



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**COLLATIO-||NVM SACRARVM|| LIBRI VIII.|| Tilmanni
Bredenbachij S. Th. D.||**

Bredenbach, Tilmann

Coloniae Agrippinae, 1592

VD16 B 7378

20. Quomodo Ariani obtenta ab Imp. Valente Ecclesia Catholicorum,
interuentu Basilij Magni diuinitus ab Ecclesia repulsi sint, foribus Ecclesiae
per preces Catholicorum miraculosè patentibus ijsdemque ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65002)

um (quod idololatrię apud Alexandriam in-
cipere erat) ad Ecclesiam pergere. Sic patet hæ-
reticos semper malitia similes, etiam sacrile-
gus pares.

*in vita S. Basilij Magni authore Amphilocho, qua
habetur in tomis Laur. Suriij Cal. Ianuarij. Quo-
modo Ariani obtenta ac Imper. Valente Ecclesia
Catholicorum, interuenuit Basilij Magni, diuinitus
ab Ecclesia repulsi sint, foribus Ecclesia per preces
Catholicorum miraculosè patentibus, ipsamque ad
preces Arianorum clausis.*

CAP. XX.

Posteaquàm à nobis discesserat Deo inui-
sus Valens Imperator, petentem illum
regiam Constantinopolim, iterque facien-
tem per Nicęam, adierunt Ariane hæresis he-
retici siue duces, & principes, petieruntque
populum orthodoxum Dei populum eijciendi
et Ecclesia doctrinæ Catholicæ & Apostoli-
cæ, eamque tradendi Arianis. Itaque tyran-
nus ille, indignus pupura, quod abominandę
hæresis patronus esset, illorum precibus assen-
sit, missaque militari manu, expulit fidelē po-
pulum, & dedit Ecclesiam Arianis. Multum
regitur anxij pij omnes, noctuque diuque Deū
deprecabantur, ne sineret Ecclesiam suam ce-
dere in ius hæreticorum. Accessit autē ad eam
defensor & aduocatus Basilius, venerūtque ad
eam Catholici omnes, clamantes & annun-
tiantes.

li + cian-

754 COLLATION. SACRAR.
ciantes ei illatam ipsis ab Imperatore iniuriam.
Quibus ille ait: Cessate lachrymis filij cha-
rissimi: neque enim ad extremum permittet
Deus, vt ita fiat, estote igitur longanimes, &
Dei misericordiam sustinete. Abiens autem
Constantinopolim vir sanctus, vt vidit impe-
ratorem Valentem, ait ad illum: Scriptum est
ô Imperator: honor regis iudicium diligit, &
Sapientia dicit: Iudicium regis iustitia. Quare
igitur tuum imperium voluit eijcere ortho-
doxos ex illorum Ecclesia, & constituere in
cacodoxos, homines deprauatę sententię? Cui
Valens: Iterum, inquit, ad contumelias recu-
teris Basili? isthuc minimè te decet. At Bas-
lius: Me vero, inquit, pro iustitia decet etiam
mortem oppetere. Cumque inter se verba cõ-
ferrent, ecce Demosthenes, epularum impe-
ratoris familiaris prefectus, hæreticis dum
vult patrocinari, blasphemias vomens, com-
mittit Barbarismum. Et Basilius: Eiam De-
mosthenem, inquit, vidimus sine literis. Sed
cũ ille adhuc instaret, Tuum est, ait, Bas-
lius de pulmentariis cogitare, non dogmata
diuina coquere. Et ille pudefactus, ilico ob-
mutuit: Ait autem Basilio Imperator. Abi, &
iudicis inter eos fungere officio: non ita ta-
men, vt immodico populi tui amore ducaris.
Neque enim id par est. Et Basilius: Si iure, in-
quit, poteris meum culpate iudicium, & me
iubeto ire in exsilium, & orthodoxos eijce.
& Ec

& Ecclesiam da victoribus. Acceptis ergo à Valente literis, profectus est Nicœam, accititque Arianis, dixit Imperator vult, vt negocij, quod vobis est cum orthodoxis ratione Ecclesie, quam rapuistis, ego iudex sim. Tum illudica inquit; sed ex sententia Imperatoris. Quibus Basilius, Claudatur, ait, Ecclesia, & cum vos, quàm Catholici obsignate eam: primique vos tres dies atque noctes expendite in precibus, & deinde si vobis ad Ecclesiam eunibus illa patuerit, sit perpetuò vestri iuris. Sin minus, nos vnã vigilabimus noctem, & psalentes cum Litania ibimus ad Ecclesiam: & si vobis aperta fuerit, nos in æternum eam obtinebimus. Quod si reſerata nobis non erit, sit vestra, vosque eam occupate. Placuit is sermo Arianis: At orthodoxi contradicebant, affirmantes eum non æquam ferre sententiam, sed exortam metu Imperatoris. At verò multo studio clausa est Ecclesia, vtriusque partis hominibus postulantis, vt accuratissimè & cautissimè obseraretur. Orantibus igitur ex decreto Basilij Arianis tres noctes atque dies, ac deinde venientibus ad sanctam Dei Ecclesiam, & harentibus ibi ab hora marutina vsque ad sextam, clamantibusque Kyrie eleison, non sunt reclusæ fores, at tandem delasati, inanes discesserunt. At quos sanctus Basilius: Fecistis, inquit, vt eratis iussi: sed, vt audio, non suat vobis apertæ fores. Iam igitur

etiam nos nocte vna agemus vigiliis, & cum
 Litanis ibimus ad Ecclesiã: quã si nobis quo-
 que referata non fuerit, vos eam ex mea sen-
 tentia vobis vsurpate. Tollens ergo vir san-
 ctus orthodoxum populum cum mulieribus
 & pueris exiit extra oppidũ ad S. marci Dioc-
 medis ædem: sanctisque ibi vigiliis & matu-
 nis precibus produxit populum, cantans San-
 ctus Deus, sanctus fortis, sanctus & immorta-
 lis, miserere nobis: ingrediensque in vestibul-
 um templi, vt etiam prius fecerant Ariani,
 dicit populo: Erigite sublimes manus in caeli
 ad Dominũ, & prolixè elamate Kyrie eleison.
 Quod cum faceret plebs, sanctus Episcopus sil-
 los consignans, iussit silentium fieri, terque
 signans fores templi, dixit: Benedictus Deus
 Christianorum in sæcula sæculorum, Amen.
 populo autem pariter dicente, Amen, vira-
 tionis contriti sunt vestes, deciderunt clauet
 cum pessulis, ostia tanquam valido concussa
 vento patuerunt, & cum impetu quodam fe-
 rebãtur ad parietes. Tum insignis ille Dei con-
 templator ita præcinuit. Tollite portas prin-
 cipes vestras, & eleuamini portæ æternales, &
 introibit rex gloriæ. Ingressusque in sanctum
 Dei templum cum omni orthodoxo populo
 diuinum fecit ministerium, ac deinde dimisit
 populum cum gaudio & pace glorificantes
 Deum, qui non despicit in se confidentes.

Innumerabiles autem Ariani eo competo
 mica-

miraculo, renunciarunt prauæ opinioni, no-
stramque sunt complexi Catholicam fidem.
Imperator verò vt rem gestam cognouit, re-
spicit quidem Arianorum prauæ sententium
voluntatem: neque enim poterat Dei & diui-
ni patris nostri Basilij iudicium reprehende-
re: attamen cordis oculis obtenebratis, instar
multorum permansit obstinatus & inflexibi-
lis, neq; se ad Dominum voluit conuertere, at-
que tandem infeliciter pugnans, in bello red-
didit spiritum, palearum flammis concrema-
tus in Thraciæ partibus, inde missus in pœnas
ignis æterni.

*Gregorius Turonensis lib. 1. de gloria martyrum cap.
10. De quodam hæreticorum presbytero, qui in con-
uincio consignatione ciborum, pr. euertere volens Ca-
tholicum presbyterum, illiq; illudere, vltione diu-
na percussus, interiit.*

CAP. XXI.

Semper Catholicorum inimica est hære-
sis, & vbiq; potuerit tendere insidias,
non obmittit, sicut illud est, quod quodam
loco factum celebre fama profert. Mulier
quædam erat Catholica, habens virum hære-
ticum, ad quam cum venisset presbyter no-
stræ religionis valdè Catholicus, ait mulier
ad virum suum: Rogo charitatem tuã, vt pro
aduentu huius sacerdotis, qui me visitare di-
gnatus est, lætitia habeatur in domo nostra, ac
preparatum dignis impendiis prandium epu-
lemur